

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

2013/2115(INI)

27.11.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

για τις μετανάστριες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα στην Ευρωπαϊκή Ένωση
(2013/2115(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Martin Kastler

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. επισημαίνει ότι το αντικανονικό καθεστώς των γυναικών που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα σε ολόκληρη την Ευρώπη καθιστά ουσιαστικά αδύνατο τον σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην εκπαίδευση και την υγεία, καθιστώντας με αυτόν τον τρόπο τις γυναίκες αυτές ιδιαίτερα ευάλωτες σε κάθε μορφής εκμετάλλευση, χαμηλές αποδοχές, ασταθείς συνθήκες εργασίας και κοινωνικό αποκλεισμό· θεωρεί ότι ο καλύτερος τρόπος για τη μόνιμη βελτίωση της κατάστασής τους είναι η ένταξή τους σε θεσμοθετημένα συστήματα, δεδομένου ότι η αντικανονική τους κατάσταση τους στερεί την κοινωνική ασφάλιση και άλλες παροχές της απασχόλησης· σημειώνει ότι ενδέχεται επίσης να ευρίσκονται σε μειονεκτική θέση και λόγω άλλων παραγόντων, όπως αναλφαβητισμός, γλωσσικά εμπόδια και δυσκολίες προσαρμογής·
2. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν τα ακόλουθα μέτρα: να θέσουν τέρμα σε πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης· να καταπολεμήσουν την αδήλωτη εργασία και την εργασιακή εκμετάλλευση, μεταξύ άλλων, μέσω επιθεωρήσεων εργασίας· να αναγνωρίσουν τις γυναίκες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα ως θύματα και να τους επιτρέψουν πρόσβαση στις βασικές υπηρεσίες υγείας, στην απασχόληση και στην εκπαίδευση· να τους δώσουν τη δυνατότητα πρόσβασης στο νομικό σύστημα και σε υπηρεσίες παροχής εμπιστευτικών συμβουλών σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης χωρίς το φόβο ότι αυτό θα προκαλέσει μέτρα για τον τερματισμό της διαμονής τους· να διασφαλίσουν ότι στις προσπάθειες αυτές συμμετέχουν η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα κατά της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, καθώς και δίκτυα υφιστάμενων οργανώσεων παροχής βοήθειας, εκκλησιών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· και, όπου απαιτείται, να καθιερώσουν ειδικές μορφές προστασίας των δεδομένων για τις ενδιαφερόμενες·
3. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αναγνωρίσουν ρητά τις μετανάστριες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα ως ευάλωτη κοινωνική ομάδα, εκτεθειμένη στην εμπορία ανθρώπων, τις διακρίσεις και την εκμετάλλευση στην αγορά εργασίας·
4. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να δώσουν έμφαση στις συνθήκες εργασίας των μεταναστριών που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα, ως σημαντικό βήμα για τον προσδιορισμό και την αναγνώριση των δυσκολιών στις οποίες εκτίθενται στην αγορά εργασίας προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σεβασμός των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων·
5. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εργαστούν ενεργά για τη διεύρυνση των προοπτικών νομιμοποίησης των προσώπων χωρίς επίσημα έγγραφα, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και να βελτιωθεί η ένταξή τους στην κοινωνία·
6. τονίζει ότι ιδιαίτερα οι γυναίκες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα αποτελούν συχνά θύματα επισφαλών, απομονωτικών ή επιβλαβών για την υγεία εργασιακών συνθηκών, απασχολούνται συχνά σε εργασίες που απαιτούν χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης από το δικό τους, μερικές φορές υφίστανται κακοποίηση και βία, και η υπερβολική εξάρτησή

τους από τους εργοδότες τις εμποδίζει να διεκδικούν τα θεμελιώδη και εργασιακά τους δικαιώματα· ζητεί από τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους να βοηθήσουν τις γυναίκες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα να ενταχθούν στα θεσμοθετημένα συστήματα, παρέχοντάς τους με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα να ασκούν καλύτερα τα δικαιώματά τους –μεταξύ άλλων κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2009/52/EK σχετικά με την επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών – με τήρηση του εργατικού δικαίου και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας·

7. ζητεί την εφαρμογή της σύμβασης αριθ. 29 της ΔΟΕ για την καταναγκαστική εργασία· ζητεί να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των γυναικών που είναι θύματα καταναγκαστικής εργασίας, στην οποία δεν περιλαμβάνεται μόνο η καταναγκαστική πορνεία αλλά και κάθε μορφή ακούσιας εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των οικιακών εργασιών, και να παρέχεται προστασία στις ενδιαφερόμενες μετανάστριες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα·
8. υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τις επιθεωρήσεις εργασίας για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης εργαζομένων μεταναστριών που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα και της παραβίασης των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους·
9. ζητεί να θεσπιστούν ειδικές μορφές προστασίας των δεδομένων για τις γυναίκες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, οι οποίες, κατά την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων, καταφεύγουν σε νοσοκομεία, ιατρούς, στις αρχές και σε ΜΚΟ ζητώντας βοήθεια ή συμβουλές, καθώς και σε ιδρύματα υποδοχής γυναικών, υπηρεσίες παροχής συμβουλών ή την εκκλησία ζητώντας στα ιδρύματα αυτά, τα οποία έτσι αποκτούν γνώσεις για θέματα αντικανονικής διαμονής, προστασία σε θέματα εργασίας· εκτιμά ότι βοήθεια και στήριξη θα πρέπει να χορηγούνται σύμφωνα με την οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, και ζητεί την εφαρμογή της οδηγίας αυτής σε όλα τα κράτη μέλη· τονίζει ότι είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι οι γυναίκες με αντικανονικό ή ασαφές καθεστώς διαμονής έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη χωρίς να διατρέχουν τον κίνδυνο απέλασης·
10. καταδικάζει κάθε μορφή βίας, εμπορίας ανθρώπων, κακοποίησης και διακρίσεων εις βάρος γυναικών που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα· τονίζει ότι είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε σχετικές υπηρεσίες βοήθειας κατά την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων, χωρίς το φόβο ότι αυτό θα οδηγήσει άμεσα στη λήψη μέτρων για τον τερματισμό της διαμονής·
11. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαθέσουν επαρκές γυναικείο προσωπικό αναφοράς, προσωπικό φροντίδας, δημόσιους λειτουργούς, υπαλλήλους, ειδικούς και άλλο προσωπικό· ζητεί τη λήψη των μέτρων αυτών από σεβασμό προς τις άλλες θρησκείες και πολιτιστικές παραδόσεις και από την ανάγκη παροχής προστασίας έναντι των διακρίσεων·
12. τονίζει ότι οι γυναίκες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα κινδυνεύουν περισσότερο να πέσουν θύματα εκμετάλλευσης και ότι αυτό που τις εμποδίζει να κινήσουν νομικές

διαδικασίες είναι συχνά ο φόβος ότι δεν υπάρχουν εγγύα για την ασφάλειά τους λόγω έλλειψης καταφυγίων και ύπαρξης διαδικαστικών εμποδίων· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι γυναίκες αυτές έχουν τη δυνατότητα να καταγγείλουν οιαδήποτε κακομεταχείριση υφίστανται και να προστατεύονται από οιασδήποτε μορφής αντίποινα· πιστεύει ότι θα πρέπει επίσης να θεσπιστούν μέτρα για την παροχή βοήθειας σε τέτοιες ευάλωτες γυναίκες, μεταξύ άλλων με την παροχή καταφυγίων· καλεί, συνεπώς, τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να εντοπίζουν περιστατικά κακομεταχείρισης και να εγγυώνται την πρόσβαση στη δικαιοσύνη·

13. εφιστά ιδιαίτερα την προσοχή στις γυναίκες χωρίς επίσημα έγγραφα οι οποίες βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή έχουν παιδιά· τονίζει ότι οι γυναίκες αυτές χρειάζονται ειδική προστασία και έχουν νομικό δικαίωμα σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, καθώς και δικαίωμα σε πιστοποιητικό γέννησης για το παιδί τους σύμφωνα με το άρθρο 7 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού· υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες αυτές πρέπει να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλη ιατρική περίθαλψη και ληξιαρχικές υπηρεσίες χωρίς να φοβούνται ότι αυτό θα οδηγήσει στη λήψη μέτρων για τον τερματισμό της διαμονής τους· ζητεί να θεσπιστούν ειδικές μορφές προστασίας των δεδομένων για τις γυναίκες οι οποίες, όταν αντιμετωπίζουν τέτοιες καταστάσεις, απευθύνονται σε ιατρούς, κλινικές ή ληξιαρχικές υπηρεσίες·
14. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καλύψουν, μέσω πιο εκτεταμένης και ολοκληρωμένης έρευνας, τα κενά που υπάρχουν σε αξιόπιστα στοιχεία και υπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τον αριθμό και την κατάσταση των προσώπων χωρίς επίσημα έγγραφα στην Ευρώπη, να επιστήσουν την προσοχή του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) στην κατάσταση των γυναικών που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα και να λάβουν περισσότερο υπόψη τις γυναίκες αυτές κατά την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» όσον αφορά την κοινωνική ένταξη·
15. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να παρέχουν στα παιδιά των γυναικών με αντικανονικό ή ασαφές καθεστώς διαμονής πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα, χωρίς την απειλή ότι τούτο θα οδηγήσει σε ποινική δίωξη και/ή απέλαση·
16. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μειώσουν τις ανισότητες μεταξύ μεταναστών εργαζομένων και εργαζομένων της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης παρέχοντας δευτεροβάθμια και επαγγελματική κατάρτιση, ούτως ώστε οι γυναίκες, και ιδίως οι μετανάστριες, να μπορούν να αποκτούν νέες δεξιότητες και να μην περιορίζονται σε χαμηλόμισθες θέσεις απασχόλησης·
17. ζητεί, στο πλαίσιο των προσπαθειών για πρόληψη της μετανάστευσης με την παροχή αναπτυξιακής βοήθειας στις χώρες προέλευσης των μεταναστών, να δοθεί έμφαση στην εκπαίδευση και στα δικαιώματα των γυναικών·
18. ζητεί να ληφθεί υπόψη σε αυτό το πλαίσιο η γνωμοδότηση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων σχετικά με τις συνδεόμενες με το φύλο πτυχές του ευρωπαϊκού πλαισίου για τις εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	26.11.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 30 -: 5 0: 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, <i>Ádám Kósa</i> , Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Csaba <i>Óry</i> , Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Ruža Tomašić, Traian Ungureanu, Κωνσταντίνος Πουπάκης, Σιλβάνα Ράπτη
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Martin Kastler, Anthea McIntyre, Birgit Sippel, Csaba Sógor
Αναπληρωτές (άρθρο 187 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jolanta Emilia Hibner, Sławomir Nitras, Maurice Ponga